

“Kuolema IDF:lle”: Kutsu purkamiseen ja vastuuseen Gazan rikoksista

Lauantaina 28. kesäkuuta 2025 punk-duo Bob Vylan johti “Kuolema IDF:lle” -huutoja esiintymisensä aikana Glastonburyn festivaaleilla. Huuto herätti laajaa tuomiota Israelia tukevien poliitikkojen ja lobbausryhmien keskuudessa, jotka kehystivät sen väkivaltaan yllyttämiseksi. Tämä tulkinta kuitenkin vääristelee huudon tarkoituksen. Tämä essee väittää, että huutoa tulisi ymmärtää oikeutettuna ja moraalisesti kiireellisenä vaatimuksena purkaa Israelin puolustusvoimat (IDF) instituutioon ja saattaa yksilöt vastuuseen sotarikoksista, rikoksista ihmisyyttä vastaan ja teoista, jotka voivat täyttää kansanmurhan kriteerit kansainvälisen oikeuden mukaisesti.

Julmuuksien laajuus ja luonne

Tuhon ja ihmishenkien menetyksen laajuus Gazassa 7. lokakuuta 2023 jälkeen on valtava. Gazan terveysministeriö raportoi yli 62 000 vahvistettua suoraa kuolemaa, kun taas laajemmilla arvioilla kokonaisuhrien määrä lähestyy 500 000, kun otetaan huomioon epäsuorat kuolemat nälänhädän, terveydenhuollon romahtamisen ja mahdollisesti raunioihin hautautuneiden henkilöiden vuoksi. Vuonna 2024 julkaistu *Lancet*-tutkimus ennusti jopa 186 000 epäsuoraa kuolemaa, ja Harvardin tutkimus korosti 377 000 kadonnutta henkilöä. Israelin politiikkalausunnat, joissa viitataan suunnitelmiin siirtää 1,8 miljoonaa Gazan 2,3 miljoonasta ennen sotaa asuneesta asukkaasta, viittaavat dramaattiseen väestön vähenemiseen. Satelliittidata (Statista, kesäkuu 2025) osoittaa, että 70 % rakennuksista on vaurioitunut tai tuhoutunut, 75 % on asumiskelvottomia ja puolet on muuttunut raunioiksi. Infrastruktuurin tuhoaminen – mukaan lukien sairaalat, vesilaitokset ja viemärijärjestelmät – yhdistettynä 25 000 yksilön, joista monet ovat lapsia, vammauttamiseen täyttää useita kansanmurhakonvention kriteerejä: joukkosurmat, vakavien vammojen aiheuttaminen, välttämättömien elinolojen tuhoaminen, syntymien estäminen ympäristön ja terveydenhuollon romahtamisen kautta sekä pakotettu siirtyminen.

Nämä tulokset johtuvat Israelin hallituksen tarkoituksellisista politiikoista. Pääministeri Netanyahu on valvonut sotilasoperaatioita; valtiovarainministeri Smotrich on estänyt humanitaarisen avun; puolustusministeri Gallant aloitti “ihmiseläinten” piirityksen; ja ulkoministeri Katz on tukenut tuhoisia toimenpiteitä. IDF ei ole ainoastaan toteuttanut käskyjä, vaan myös juhlinut te своими действиями. *Haaretz*- ja *Fathom*-julkaisujen tutkimukset paljastavat IDF:n psykologisten operaatioiden yksiköt, jotka levittävät graafista sisältöä palestiinalaisuhreista dehumanisoivilla kuvateksteillä epävirallisten kanavien kautta. Nämä teot heijastavat ei yksittäisiä väärinkäytöksiä, vaan järjestelmällistä rankaisemattomuuden ja väkivallan kulttuuria.

Huudon tulkinta: Poliittinen ja oikeudellinen vaatimus

“Kuolema IDF:lle” -huuto, jota suuri joukko Glastonburyssa toisti, ei ole kirjaimellinen kutsu väkivaltaan yksittäisiä sotilaita vastaan. Sen sijaan se ilmaisee vaatimuksen purkaa

instituutio, joka on järjestelmällisesti osallistunut kansainvälistä humanitaarista oikeutta rikkovaan toimintaan. Tämä tulkinta on linjassa historiallisten ennakkotapausten, kuten liittoutuneiden päätöksen purkaa natsien Wehrmacht toisen maailmansodan jälkeen, kanssa.

Kutsut purkaa joukkomurhiin syyllistyneitä armeijoita eivät ole uusia. Tämä huuto symboloi moraalista ja oikeudellista tarvetta lopettaa IDF:n operatiivinen kapasiteetti ja saattaa yksilöt, jotka ovat henkilökohtaisesti vastuussa rikkomuksista – mukaan lukien sotilaskomentajat, poliittiset johtajat ja sotilaat, jotka osallistuivat laittomiin tekoihin tai mahdollistivat ne – vastuuseen. Se heijastaa symbolista ja poliittista hylkäämistä sotilasvoimasta, joka nykyisessä muodossaan toimii laillisuuden ja inhimillisyyden rajojen ulkopuolella.

Oikeudellinen konteksti: Mie besetzung, ei sota

YK:n peruskirjan 51 artikla sallii itsepuolustuksen vastauksena valtioiden aseellisiin hyökkäyksiin, mutta tämä ei päde tässä tapauksessa. Gaza ei ole Israelin eikä useimpien kansainvälisen yhteisön tunnustama suvereeni valtio, ja Hamasia pidetään ei-valtiollisena toimijana. Kansainvälisen oikeuden mukaan Israel on edelleen Gazan miehittäjävalta, jota sitoo neljäs Geneven sopimus (1949), joka rajoittaa sotilaallisen voiman käyttöä miehitettyä väestöä vastaan.

Sotilaalliset toimet, kuten piiritykset, pommitukset ja siviili-infrastruktuurin kohdentaminen, ovat laillisen poliisitoiminnan ulkopuolella sopimuksen 27 artiklan mukaisesti. Vastauksen laajuus – arviolta 500 000 kuolemaa Gazassa verrattuna 1 200 israelilaiseen uhriin 7. lokakuuta 2023 – osoittaa räikeän epäsuhtaisen ja laittoman voiman käytön. Tämä konteksti vahvistaa väitettä, että Israelin toiminta ei täytä itsepuolustuksen oikeudellista kynnystä, vaan muodostaa laittoman miehityksen ja mahdollisia kansanmurhatekoihin.

Historiallinen ennakkotapaus: Nürnberg ja yksilöllinen vastuu

Nürnbergin oikeudenkäynnit vahvistivat, että käskyjen noudattaminen ei vapauta yksilöitä vastuusta sotarikoksista tai kansanmurhasta. Lontoon peruskirja ja Nürnbergin periaate IV vahvistavat velvollisuuden kieltäytyä noudattamasta laittomia käskyjä. Nämä periaatteet tukevat maailmanlaajuisia sotilaskoodeja, mukaan lukien IDF:n oma eettinen kehys, joka vaatii sotilaita kieltäytymään laittomista käskyistä.

Kansainvälisen juristin Itay Epshtainin levittämät asiakirjat osoittavat, että israelilaiset lainsäätäjät ovat määränneet siviili-infrastruktuurin tuhoamista ja välttämättömien tarvikkeiden kieltämistä, jotka ovat selvästi laittomia direktiivejä. IDF:n näiden politiikkojen toteuttaminen – yhdistettynä kerskumiseen ja juhlalliseen retoriikkaan sosiaalisessa mediassa – osoittaa tahallista ja tietoista osallistumista. Nämä teot muistuttavat toisen maailmansodan jälkeen syytteeseen asetettuja rikoksia ja korostavat yksilöllisen vastuun tarvetta.

Moraalinen pakko purkamiseen

Huolimatta Kansainvälisen tuomioistuimen tammikuussa 2024 antamista väliaikaisista toimenpiteistä ja Kansainvälisen rikostuomioistuimen käynnissä olevasta tutkinnasta kansainväliset mekanismit eivät ole toistaiseksi kyenneet estämään laajamittaista kärsimystä. Gazan arvioitu kuolonuhrien määrä ja tuho vaativat päättäväisiä toimia: IDF:n purkaminen nykyisessä muodossaan ja kaikkien tasojen yksilöiden syytteeseen asettaminen, jotka ovat syyllistyneet rikoksiin tai mahdollistaneet ne.

Tämä ei ole kutsu koston, vaan oikeuteen. Instituution purkaminen, joka mahdollistaa sotarikokset, vahvistaisi kansainvälistä oikeusjärjestystä ja estäisi tulevia julmuuksia. IDF:n sisäinen kulttuuri – kuten osoittavat tuhon julkinen juhliminen – korostaa institutionaalisen purkamisen ja uudelleenrakentamisen kiireellisyyttä laillisten ja eettisten normien mukaisesti.

Retoristen standardien tekopyhyyden käsittely

Glastonburyn huudon kehystäminen yllytykseksi samalla kun sallitaan paljon räikeämpi vihapuhe israelilaisten virkamiesten ja kansalaisten taholta paljastaa kaksoisstandardin. Ainakin vuodesta 2021 lähtien Jerusalemin päivän marssilla väkijoukot, mukaan lukien hallituksen edustajat kuten Itamar Ben Gvir, ovat huutaneet ”Kuolema arabeille”, iskulausetta, jota säestävät fyysiset hyökkäykset palestiinalaisia vastaan. Nämä etniset viha-ilmaukset ovat suurelta osin normalisoituneet Israelin julkisessa diskurssissa.

Sen sijaan Glastonburyn huuto kohdistuu sotilaalliseen instituution, ei etniseen tai uskonnolliseen ryhmään, ja vaatii sen purkamista joukkojulmuuksiin osallistumisen vuoksi. Sen rinnastaminen väkivaltaan yllyttämiseen on sisällön ja tarkoituksen vääristelyä samalla kun muualla sallittua räikeämpää ja vaarallisempaa retoriikkaa ei huomioida.

Vastaväitteiden ennakointi

Jotkut saattavat väittää, että Israelin toimet ovat puolustuksellisia reaktioita Hamasin hyökkäyksiin. Kansainvälisen oikeuden mukaan miehittäjillä ei kuitenkaan ole oikeutta vedota itsepuolustukseen samalla tavalla kuin suvereenilla valtiolla. Epäsuhtainen vaikutus, siviilien kohdentaminen ja dokumentoitu väkivallan juhliminen mitätöivät väitteet laillisesta puolustuksesta.

Toiset saattavat varoittaa IDF:n purkamisen aiheuttamasta poliittisesta epävakauudesta. Historia osoittaa kuitenkin, että rankaisemattomuuden sietäminen johtaa syvempään epävakauteen ja lisäjulmuuksiin. Kuten liittoutuneiden viivästynyt reaktio holokaustiin, toimimattomuus kansanmurhan edessä muuttuu moraaliseksi ja historialliseksi epäonnistumiseksi.

Johtopäätös

Gazan tapahtumat edustavat yhtä 2000-luvun vakavimmista humanitaarisista ja oikeudellisista kriiseistä. Arvioidun 500 000 kuoleman myötä IDF:n operaatiot – Netanjahun, Smotrichin, Gallantin ja Katzin kaltaisten johtajien valtuuttamina – ovat siirtyneet järjestelmällisten julmuuksien alueelle. ”Kuolema IDF:lle” -huutoa ei pidä ymmärtää väkivaltaan kutsuna, vaan poliittisena ja oikeudellisena vaatimuksena purkaa

sotilaallinen instituutio, joka on osallisena rikoksissa ihmisyyttä vastaan ja kansanmurhassa.

Kansainvälisen yhteisön on toimittava päättäväisesti: purkaa IDF nykyisessä muodossaan ja saattaa kaikki yksilöt, komentajista poliittisiin johtajiin, osoitetun vastuun piiriin näistä rikoksista. Näin vahvistetaan periaate, että mikään sotilaallinen voima ei voi toimia rankaisematta, ja ylläpidetään Nürnbergin perintöä, jossa oikeus voitti ei hiljaisuuden, vaan vastuun kautta.